

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

P8_TA(2016)0478

Odpowiedzialność, odszkodowania i zabezpieczenia finansowe w odniesieniu do działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie odpowiedzialności, odszkodowań i zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich (2015/2352(INI))**

(2018/C 224/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące odpowiedzialności, odszkodowań i zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich na podstawie art. 39 dyrektywy 2013/30/UE (COM(2015)0422),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Odpowiedzialność, odszkodowania i zabezpieczenia finansowe w razie awarii na obszarach morskich w Europejskim Obszarze Gospodarczym” oraz towarzyszące sprawozdanie Komisji w tej sprawie (SWD(2015)0167),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz zmiany dyrektywy 2004/35/WE⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich),
- uwzględniając ocenę skutków towarzyszącą dokumentowi „Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej z poszukiwaniem, badaniem i eksploatacją podmorskich złóż ropy naftowej i gazu ziemnego” (SEC(2011)1293),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu⁽³⁾ (dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za środowisko),
- uwzględniając międzynarodowy i regionalny dorobek prawny dotyczący roszczeń o odszkodowanie za incydenty wynikające z działalności związanej ze złożami ropy naftowej lub gazu ziemnego na obszarach morskich, a w szczególności Międzynarodową konwencję o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami (konwencja o odpowiedzialności cywilnej) z dnia 27 listopada 1992 r., Międzynarodową konwencję o utworzeniu Międzynarodowego Funduszu Odszkodowań za Szkody Spowodowane Zanieczyszczeniem Olejami (konwencja o Funduszu) z dnia 27 listopada 1992 r., Międzynarodową konwencję o odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami bunkrowymi (konwencja o zanieczyszczeniu olejami bunkrowymi) z dnia 23 marca 2001 r., nordycką konwencję o ochronie środowiska zawartą między Danią, Finlandią, Norwegią i Szwecją oraz protokół o działalności na morzu do barcelońskiej Konwencji o ochronie środowiska morskiego i regionu przybrzeżnego Morza Śródziemnego (protokół o działalności na morzu),
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 września 2005 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 83 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

⁽¹⁾ Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 66.⁽²⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28.⁽³⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56.⁽⁴⁾ Sprawa C-176/03, Komisja przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2005:542.

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona rozporządzenia Bruksela I) ⁽¹⁾,
 - uwzględniając Konwencję o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽²⁾ (konwencja z Lugano z 2007 r.),
 - uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych ⁽³⁾ (rozporządzenie Rzym II),
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe opracowane dla Komisji przez firmę konsultingową BIO by Deloitte pt. „Civil liability, financial security and compensation claims for offshore oil and gas activities in the European Economic Area” ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2011 r. w sprawie problemów bezpieczeństwa w eksploatacji podmorskich złóż ropy naftowej i gazu ziemnego ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając katastrofę na platformie Deepwater Horizon w kwietniu 2010 r. w Zatoce Meksykańskiej,
 - uwzględniając incydenty związane z działalnością platformy „Castor” u wybrzeży hiszpańskich prowincji Castellón i Tarragona, w tym ponad 500 odnotowanych trzęsień ziemi, których skutki bezpośrednio dotknęły tysiące obywateli Unii;
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0308/2016),
- A. mając na uwadze, że art. 194 TFUE wyraźnie podtrzymuje prawo państw członkowskich do określania warunków wykorzystania własnych zasobów energetycznych, przy poszanowaniu zasady solidarności i zapewnieniu ochrony środowiska naturalnego;
- B. mając na uwadze, że lokalne źródła ropy naftowej i gazu ziemnego mogą znacząco przyczynić się do zaspokojenia istniejących potrzeb energetycznych Europy i mają szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa i zróżnicowania energetycznego;
- C. mając na uwadze, że działalność związana ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich jest prowadzona w coraz bardziej ekstremalnych warunkach i może mieć potencjalnie poważne niszczycielskie skutki dla środowiska oraz gospodarki morskiej i obszarów przybrzeżnych;
- D. mając na uwadze, że choć w ostatnich latach produkcja ropy naftowej i gazu ziemnego na Morzu Północnym spada, liczba instalacji morskich w Europie może z dużym prawdopodobieństwem wzrosnąć w przyszłości, zwłaszcza na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym;
- E. mając na uwadze, że wypadki spowodowane przez naftowe i gazowe morskie platformy wiertnicze mają katastrofalne skutki transgraniczne, co uzasadnia unijne działanie w celu zapobiegania takim wypadkom oraz łagodzenia ich skutków, w związku z czym niezbędne i proporcjonalne jest dążenie do przeciwdziałania skutkom takich wypadków;
- F. mając na uwadze, że szczególnie ważna jest pamięć o tragicznej śmierci 167 pracowników sektora naftowego, którzy zginęli w katastrofie na platformie Piper Alpha u wybrzeży Aberdeen w Szkocji w dniu 6 lipca 1988 r.;

⁽¹⁾ Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 339 z 21.12.2007, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 40.

⁽⁴⁾ BIO by Deloitte (2014 r.), „Civil liability, financial security and compensation claims for offshore oil and gas activities in the European Economic Area” (Odpowiedzialność cywilna, zabezpieczenia finansowe i roszczenia o odszkodowanie w odniesieniu do działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich w Europejskim Obszarze Gospodarczym), sprawozdanie końcowe przygotowane dla Komisji Europejskiej – DG ds. Energii.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 43.

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

- G. mając na uwadze, że szereg analiz, w tym analiza przeprowadzona przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego i analiza Wspólnego Centrum Badawczego, określa liczbę wypadków w sektorze ropy naftowej i gazu w UE na kilka tysięcy (a dokładniej na 9 700 w latach 1990–2007); mając na uwadze, że skumulowane skutki takich wypadków, nawet niewielkiej skali, są znaczące i długotrwałe dla środowiska morskiego, i że należy je uwzględnić w dyrektywie;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 191 TFUE wszystkie działania UE w tym obszarze muszą charakteryzować się wysokim poziomem ochrony w oparciu między innymi o zasadę ostrożności i zapobiegania, zasadę „zanieczyszczający płaci”, a także zasadę zrównoważonego charakteru działań;
- I. mając na uwadze, że od 1988 r. w UE nie wystąpiła większa awaria na obszarach morskich oraz że 73 % produkowanych w UE ropy naftowej i gazu ziemnego pochodzi z państw członkowskich leżących nad Morzem Północnym, których systemy w zakresie bezpieczeństwa na obszarach morskich już teraz uznaje się za funkcjonujące najlepiej na świecie; mając na uwadze, że należy podkreślić, że EU posiada linię brzegową o długości około 68 000 kilometrów, a liczba instalacji morskich najprawdopodobniej znacznie wzrośnie w przyszłości, zwłaszcza na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym, przez co pilne jest pełne wdrożenie i egzekwowanie dyrektywy 2013/30/UE oraz zapewnienie wprowadzenia odpowiednich ram prawnych regulujących całą działalność morską, zanim dojdzie do poważnej awarii; mając na uwadze, że zgodnie z art. 191 TFUE, polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego musi opierać się na zasadzie ostrożności i na zasadzie działania zapobiegawczego;
- J. mając na uwadze, że systemy odpowiedzialności stanowią podstawowy środek, za pomocą którego egzekwowana jest zasada „zanieczyszczający płaci”, zapewniający, że przedsiębiorstwa ponoszą odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane prowadzeniem działalności, oraz zachęcający je do przyjmowania środków zapobiegawczych, opracowywania praktyk i podejmowania kroków minimalizujących ryzyko wystąpienia takich szkód;
- K. mając na uwadze, że chociaż zgodnie z dyrektywą w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich koncesjodawcy prowadzący działalność na obszarach morskich ponoszą bezwzględną odpowiedzialność za zapobieganie szkodom wyrządzonym środowisku spowodowanym ich działalnością oraz za usuwanie tych szkód (art. 7 w związku z art. 38 – który poszerza zakres dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko o szelf kontynentalny państw członkowskich), na podstawie tej dyrektywy nie mogły zostać wprowadzone wszechstronne ramy UE dotyczące odpowiedzialności;
- L. mając na uwadze, że pierwszorzędne znaczenie ma wdrożenie skutecznych i odpowiednich mechanizmów rekompensat oraz odpowiednich mechanizmów szybkiego rozpatrywania roszczeń dla ofiar szkód spowodowanych działalnością związaną ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz dla zwierząt i środowiska, jak również zapewnienie wystarczających zasobów w celu odtworzenia głównych ekosystemów;
- M. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich nie przewiduje harmonizacji w zakresie cywilnoprawnych roszczeń odszkodowawczych dotyczących awarii na obszarach morskich, a istniejące międzynarodowe ramy prawne utrudniają zgłaszanie skutecznych transgranicznych roszczeń cywilnoprawnych o odszkodowanie;
- N. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich ustanawia wstępne warunki udzielania koncesji mające zapewniać, że koncesjodawcy nie staną się nigdy niezdolni pod względem technicznym lub finansowym do radzenia sobie ze skutkami własnej działalności na obszarach morskich, a także wymaga od państw członkowskich ustanowienia procedur zapewniających szybkie i właściwe rozpatrywanie roszczeń o odszkodowanie, również w odniesieniu do incydentów transgranicznych, oraz ułatwiania stosowania zrównoważonych instrumentów finansowych (art. 4);
1. z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę 2013/30/UE w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich, która stanowi uzupełnienie dyrektywy 2004/35/WE w sprawie odpowiedzialności za środowisko oraz dyrektywy 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, a także ratyfikację przez Radę protokołu morskiego do konwencji barcelońskiej, jako pierwsze kroki w kierunku ochrony środowiska, działalności ludzkiej oraz bezpieczeństwa pracowników; wzywa państwa członkowskie, które jeszcze nie transponowały wspomnianych dyrektyw do swojego prawa krajowego, do uczynienia tego tak szybko, jak jest to możliwe; wzywa także państwa członkowskie do zagwarantowania niezależności właściwych organów, zgodnie z art. 8 dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich, i apeluje do Komisji o dokonanie oceny stosowności wprowadzenia dodatkowych zharmonizowanych przepisów dotyczących odpowiedzialności, odszkodowań i bezpieczeństwa finansowego w dążeniu do zapobieżenia wszelkim przyszłym awariom o skutkach transgranicznych;

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

2. ubolewa, że w dyrektywie 2013/30/UE oraz w dyrektywie 2004/35/UE za „poważne” uznaje się tylko wypadki śmiertelne lub powodujące ciężkie obrażenia ciała, a nie ma w nich wyraźnego odniesienia do konsekwencji dla środowiska naturalnego; podkreśla, że wypadek może mieć ogromne skutki środowiskowe, nawet przy braku ofiar śmiertelnych lub poważnych obrażeń, z powodu jego skali lub oddziaływania np. na obszary chronione, gatunki chronione czy siedliska przyrodnicze szczególnie wrażliwe;

3. podkreśla, że skuteczne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” w działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich powinno obejmować nie tylko koszty zapobiegania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu i zarządzania im – co obecnie jest w pewnym stopniu osiągnięte dzięki dyrektywie w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich oraz dyrektywie w sprawie odpowiedzialności za środowisko – ale także koszty zarządzania tradycyjnym roszczeniem o odszkodowanie zgodnie z zasadą ostrożności i zasadą zrównoważonego rozwoju; wzywa zatem Komisję do rozważenia wprowadzenia prawnego mechanizmu rekompensaty z tytułu awarii na obszarach morskich zgodnie z wytycznymi przewidzianymi w ustawie o działalności w branży naftowej w Norwegii, przynajmniej w odniesieniu do sektorów, które mogą ponieść dotkliwe straty, takich jak rybołówstwo i turystyka nadmorska oraz inne sektory „niebieskiej” gospodarki; w związku z powyższym zachęca do tego, by nadużycia i wypadki, do których doszło na skutek działalności przedsiębiorstw, były oceniane pod względem ilościowym i jakościowym oraz by rejestrowano przy tym wszelkie skutki wtórne dla społeczności; zwraca także uwagę – w odniesieniu do odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku – na rozbieżności i niedociągnięcia w transpozycji i stosowaniu dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko, przedstawione również przez Komisję Europejską w drugim sprawozdaniu z wdrożenia; apeluje do Komisji o zapewnienie, aby skutecznie wdrożono dyrektywę w sprawie odpowiedzialności za środowisko oraz aby w całej UE obowiązywała w odpowiednim zakresie odpowiedzialność za szkody wyrządzone środowisku w wyniku awarii na obszarach morskich;

4. ubolewa w tym kontekście, że dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich nie reguluje odpowiedzialności cywilnej za szkody względem osób fizycznych lub prawnych wynikające ze spowodowanego pośrednio lub bezpośrednio uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenia mienia czy straty ekonomicznej;

5. ubolewa także, że kwestia odpowiedzialności cywilnej jest traktowana w bardzo różny sposób w poszczególnych państwach członkowskich; podkreśla, że w wielu państwach członkowskich, w których prowadzi się działalność związaną ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich, nie istnieje odpowiedzialność z tytułu większości roszczeń stron trzecich dotyczących odszkodowania za tradycyjną szkodę spowodowaną awarią, w ogromnej większości państw członkowskich brakuje systemu wypłat odszkodowań, zaś w wielu państwach członkowskich brakuje pewności, że operatorzy lub osoby odpowiedzialne posiadają odpowiednie aktywa finansowe, aby zaspokoić roszczenia; podkreśla ponadto, że często nie jest pewne, jak systemy prawne państw członkowskich poradziłyby sobie z różnorodnymi roszczeniami cywilnoprawnymi wynikającymi z incydentów w ramach działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich; uważa w związku z powyższym, że potrzebne są ramy europejskie, które powinny być oparte na ustawodawstwie najbardziej rozwiniętych państw członkowskich i powinny obejmować nie tylko uszczerbek na zdrowiu i uszkodzenie mienia, ale również stratę czysto ekonomiczną, oraz powinny zapewniać skuteczne mechanizmy odszkodowań dla ofiar i dla sektorów, które mogą ponosić dotkliwe straty (takich jak rybołówstwo i turystyka przybrzeżna); apeluje w tym względzie do Komisji o sprawdzenie, czy horyzontalne europejskie ramy zbiorowego dochodzenia roszczeń mogłyby stać się rozwiązaniem, oraz o zwrócenie na tę kwestię szczególnej uwagi podczas prac nad sprawozdaniem z wdrożenia dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich;

6. podkreśla z tej perspektywy, że egzekwowanie roszczeń odszkodowawczych i naprawczych dotyczących tradycyjnych szkód jest w dalszym stopniu utrudniane przez zasady postępowania cywilnego dotyczące ograniczeń czasowych, koszty finansowe, brak dostępności roszczeń spornych dotyczących interesu publicznego oraz zbiorowych roszczeń deliktowych, a także przepisy w sprawie dowodów, które różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich;

7. podkreśla, że w ramach systemów odszkodowawczych musi być możliwe skuteczne i sprawne rozpatrywanie roszczeń transgranicznych w rozsądnym terminie, bez dyskryminowania skarżących pochodzących z różnych państw EOG; zaleca, by systemy te dotyczyły zarówno szkód pierwotnych, jak i wtórnych we wszystkich dotkniętych nimi regionach, zważywszy że niektóre wypadki mają wpływ na większe obszary, a ich skutki są odczuwalne przez długi czas; podkreśla, że państwa sąsiadujące, które nie są członkami EOG, muszą przestrzegać prawo międzynarodowe;

8. jest zdania, że należy ustanowić surowe zasady odpowiedzialności za awarie występujące podczas działalności na obszarach morskich, aby ułatwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości ofiarom (zarówno osobom prawnym, jak i fizycznym), które ucierpiały w wyniku awarii na obszarach morskich, ponieważ może to stanowić zachętę dla operatorów prowadzących działalność na obszarach morskich do właściwego zarządzania ryzykiem w trakcie realizowanych działań; uważa, że należy unikać limitów odpowiedzialności finansowej;

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

9. zachęca państwa członkowskie i Komisję do rozważenia szczególnej sytuacji pracowników i osób zatrudnionych w przemyśle związanym ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich, szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP); wskazuje, że incydenty w ramach działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich mogą mieć szczególnie poważne następstwa dla sektora rybołówstwa i turystyki, a także dla innych sektorów, które polegają na dobrym stanie wspólnego środowiska morskiego w celu prowadzenia działalności, jako że sektory te, które obejmują wiele MŚP, mogą odnosić znaczne straty ekonomiczne w przypadku poważnej awarii na obszarach morskich;
10. podkreśla w związku z tym, że ogromne znaczenie ma aktualizacja istniejących systemów odpowiedzialności w państwach członkowskich w celu zapewnienia, by w przypadku wystąpienia incydentu na wodach tych państw nie wpłynął on negatywnie na przyszłość działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich, prowadzonej przez dane państwo ani w całej UE, jeśli incydent miałby miejsce w obszarze, którego przychody są uzależnione w dużym stopniu od turystyki; wzywa w związku z tym Komisję do ponownego przeanalizowania potrzeby wprowadzenia wspólnych norm UE dotyczących systemów roszczeń naprawczych i odszkodowawczych;
11. podkreśla konieczność uwzględnienia osób pokrzywdzonych w wyniku szkód ubocznych związanych z pracami poszukiwawczymi, badaniami oraz działalnością instalacji morskich, a także podmiotów potencjalnie uprawnionych do otrzymania odszkodowania;
12. zwraca uwagę, że Komisja zamierza podjąć się systematycznego gromadzenia danych za pośrednictwem unijnej grupy organów ds. wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż podmorskich (EUOAG), aby przeprowadzić bardziej kompleksową analizę skuteczności i zakresu krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności;
13. podkreśla potrzebę przeprowadzania przez Komisję systematycznych ocen zgodności zarówno krajowych systemów prawnych, jak i przedsiębiorstw z odpowiednimi przepisami dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich dotyczącymi odpowiedzialności i odszkodowań, w tym również badania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw prowadzących działalność na obszarach morskich w razie stwierdzenia naruszenia zgodności, w celu zapobiegania poważnym incydentom i ograniczenia ich skutków dla ludzi i środowiska; zaleca stworzenie wspólnego mechanizmu na szczeblu europejskim w zakresie rejestrowania incydentów i nadużyć;
14. podkreśla, że należy zachować równowagę między szybkim wypłacaniem odpowiedniego odszkodowania ofiarom a zapobieganiem wypłacaniu odszkodowania z tytułu nieuzasadnionych roszczeń (określanemu jako problem ustanowienia precedensu) poprzez zwiększenie pewności w odniesieniu do poziomów odpowiedzialności finansowej wielu przedsiębiorstw prowadzących działalność na obszarach morskich oraz unikanie długotrwałych i kosztownych postępowań sądowych;
15. ubolewa, że żadne państwo członkowskie nie ustanowiło jednoznacznie szerokiego zakresu instrumentów zabezpieczenia finansowego w odniesieniu do odszkodowania za roszczenia dotyczące tradycyjnych szkód spowodowanych przez incydenty w ramach działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich; podkreśla w tym kontekście, że nadmierne poleganie na ubezpieczeniach mogłoby potencjalnie skutkować zamknięciem rynku dla instrumentów zabezpieczenia finansowego, co mogłoby doprowadzić do braku konkurencji i zwiększenia kosztów;
16. ubolewa z powodu niewystarczającego wykorzystywania finansowych instrumentów zabezpieczających w UE w celu pokrycia szkód powstałych wskutek najbardziej kosztownych awarii na obszarach morskich; zwraca uwagę, że jednym z powodów może być fakt, iż zakres odpowiedzialności za szkody może sprawiać, że w niektórych państwach członkowskich takie instrumenty mogą nie być konieczne;
17. wzywa państwa członkowskie do przedstawienia szczegółowych danych dotyczących wykorzystania instrumentów finansowych oraz do odpowiedniego pokrycia szkód awarii związanych z prowadzeniem działalności na obszarach morskich, w tym awarii generujących największe koszty;
18. uważa, że wszystkie przypadki udowodnionej odpowiedzialności, a także szczegóły nałożonych kar powinny być upubliczniane, aby zagwarantować wszystkim obywatelom przejrzystość w zakresie rzeczywistych kosztów danej szkody dla środowiska;
19. wzywa Komisję do zachęcenia państw członkowskich do opracowania instrumentów zabezpieczenia finansowego dotyczących odszkodowań tradycyjnych roszczeń wynikających z ogólnych lub uwarunkowanych transportem incydentów w ramach działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich, w tym w przypadku niewypłacalności; uważa, że mogłoby to ograniczyć przenoszenie odpowiedzialności operatorów za przypadkowe zanieczyszczenie na skarb państwa, który musiałby ponieść koszty odszkodowań, jeśli przepisy nie zostałyby zmienione; uważa że w związku z powyższym należy rozważyć ustanowienie funduszu unijnego tworzonego z opłat wnoszonych przez sektor morskiej działalności wydobywczej;

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

20. uważa, że należy przeanalizować, w jakim stopniu wprowadzenie odpowiedzialności karnej na szczeblu UE mogłoby stanowić dodatkowy środek odstraszający wykraczający poza kary cywilne, co z kolei mogłoby skutkować lepszą ochroną środowiska i zapewnieniem zgodności ze środkami bezpieczeństwa; wyraża w związku z powyższym zadowolenie z wprowadzenia przez UE dyrektywy 2008/99/WE w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, która wprowadziła zharmonizowane sankcje karne za niektóre naruszenia przepisów UE związanych z ochroną środowiska; wyraża jednak ubolewanie, że zakres dyrektywy w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne nie obejmuje całej działalności objętej dyrektywą w sprawie bezpieczeństwa działalności na obszarach morskich; ponadto wyraża ubolewanie, że definicje przestępstw oraz minimalnych sankcji związanych z naruszeniem zasad bezpieczeństwa w działalności na obszarach morskich nie są zharmonizowane w UE; wzywa Komisję do włączenia w zakres dyrektywy w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne poważnych awarii w sektorze wydobywania ropy naftowej przygotowania i do terminowego przedłożenia Parlamentowi pierwszego sprawozdania na temat wdrożenia dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich, nie później niż do dnia 19 lipca 2019 r.;

21. wzywa Komisję do opracowania analiz niezbędnych do oceny, w jakim stopniu poszczególne państwa członkowskie i ich regiony przybrzeżne są narażone na ryzyko gospodarcze, przy uwzględnieniu podejścia gospodarczego w sektorach poszczególnych regionów, stopnia koncentracji działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich w poszczególnych regionach, warunków działalności, czynników klimatycznych, takich jak prądy morskie i wiatry, oraz stosowanych norm środowiskowych; zaleca zatem, by wprowadzić mechanizmy ochronne i strefy bezpieczeństwa na wypadek zamknięcia działalności, oraz z zadowoleniem przyjmuje stworzenie przez branżę czterech systemów tamujących wyciek ropy (ang. capping stacks), które mogą ograniczyć wyciek ropy w razie awarii na obszarach morskich;

22. domaga się przeprowadzenia dostosowanej do potrzeb oceny wpływu na środowisko Arktyki wszystkich działań prowadzonych w tym regionie, gdzie ekosystemy są szczególnie wrażliwe i ściśle powiązane ze światową biosferą;

23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozważenia możliwości wprowadzenia dalszych środków, które zabezpieczyłyby skutecznie działalność związaną ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich przed wystąpieniem poważnej awarii;

24. wzywa w związku z powyższym Komisję i państwa członkowskie do dalszego analizowania możliwości opracowania rozwiązania międzynarodowego, mając na uwadze, że wiele przedsiębiorstw zajmującej się wydobywaniem ropy naftowej i gazu ziemnego działających w UE jest aktywnych na całym świecie oraz że globalne rozwiązanie zapewniłoby równe warunki działania na całym świecie dzięki wzmocnieniu kontroli przedsiębiorstw wydobywczych działających poza granicami UE; wzywa państwa członkowskie do szybkiego ratyfikowania porozumienia paryskiego w sprawie zmiany klimatu z grudnia 2015 r.;

25. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.
